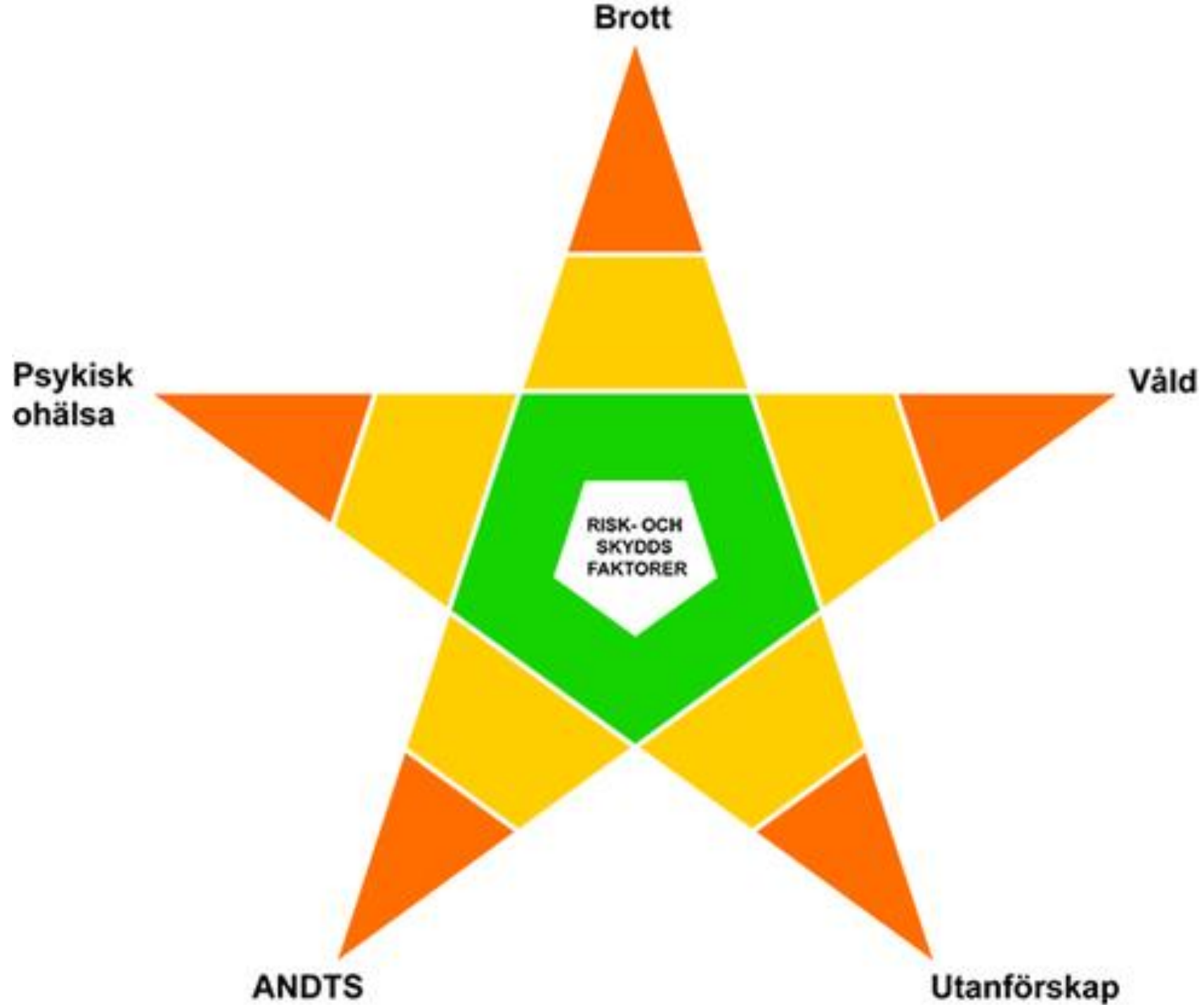

Vårdsamverkan Orust

250221

Olika starka samband med högt psykiskt välbefinnande

Tjejer

- Tillit till förälder (+)
- Någon att prata med (+)
- Kompisar i skolan (+)
- Fysiskt/psykiskt illa behandlad av vuxen (-)
- Någon att prata med på skolan vid otrygg situation (+)
- Använt narkotika (-)
- Stressad över skolarbete (-)
- Tillit till andra (+)
- Utsatt för sexuella trakasserier i skolan (-)
- Orolig för familjens ekonomi (-)
- Kan påverka i kommunen (+)
- Röker dagligen (-)
- Utsatt för mobbning i skolan (-)
- Utsatt för fysiskt våld i skolan (-)
- Middag dagligen (+)
- Möjlighet att påverka arbetssätt (+)
- Grönsaker dagligen (+)
- Utsatt via digitala medier (-)
- Ej godkända betyg (-)
- Föreningsaktiv (+)
- Fysiskt aktiv (+)
- Trygg ute (+)
- Skolkar (-)
- Sammanboende föräldrar (+)
- Druckit alkohol (-)

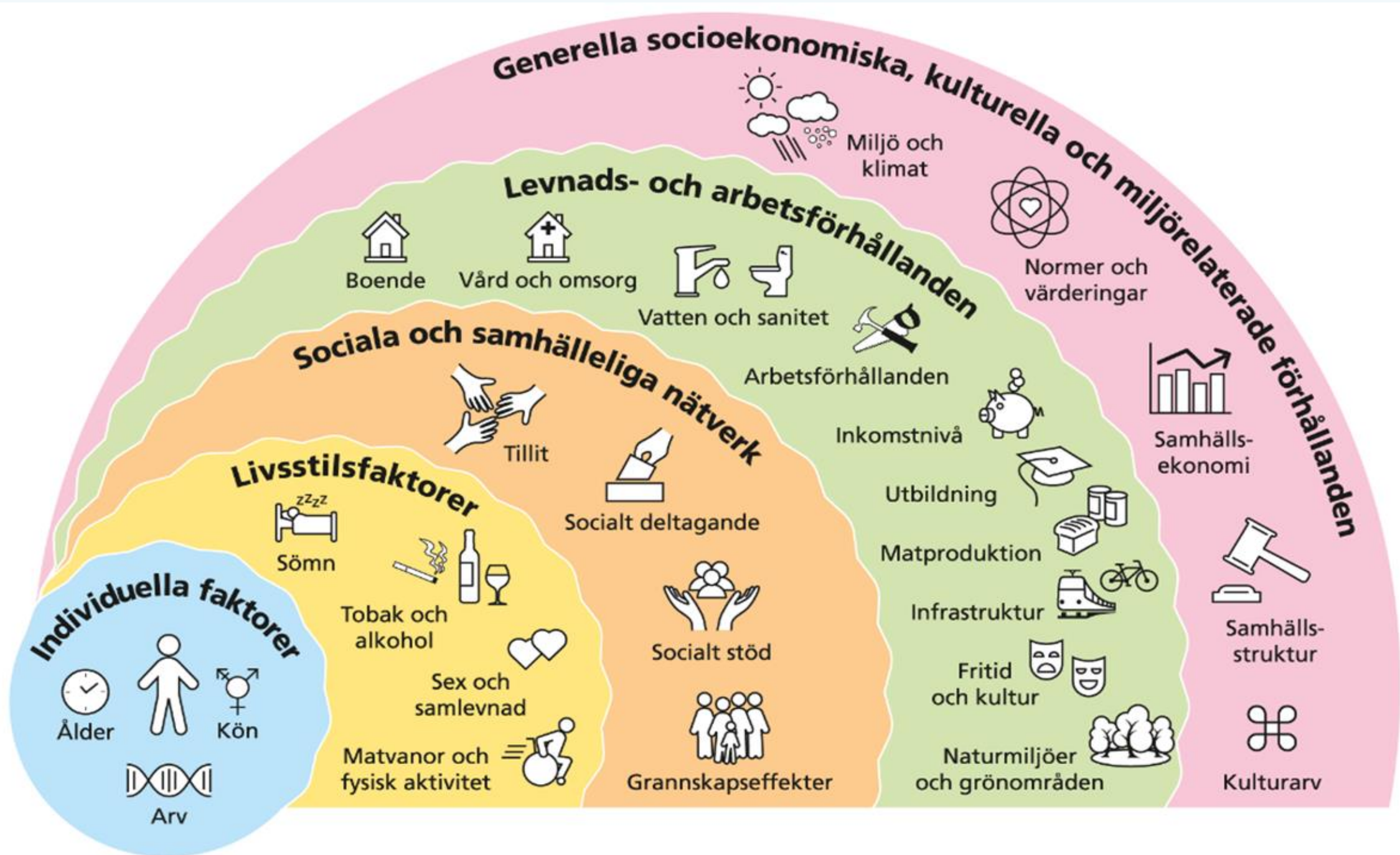
Faktorerna är rangordnade efter hur starkt sambandet är med blomstrande psykiskt välbefinnande enligt MHC-SF.

Ju längre upp desto starkare samband.
Ett (+) innebär ett positivt samband och ett (-) ett negativt samband.

Killar

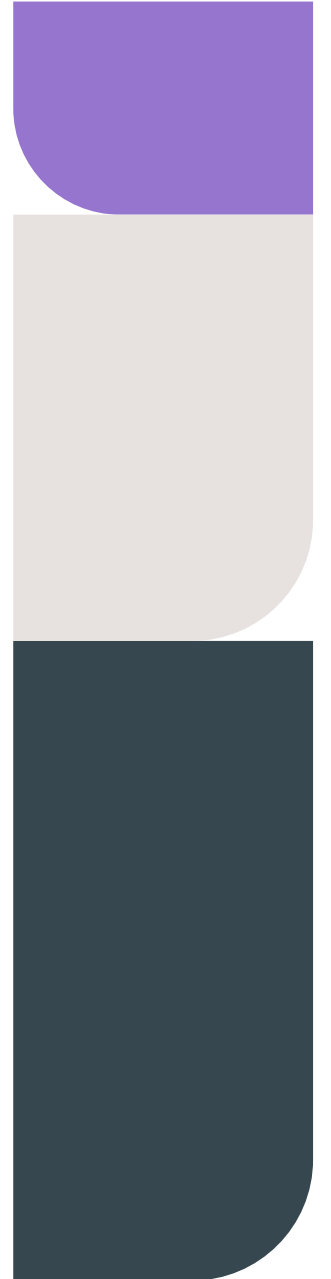
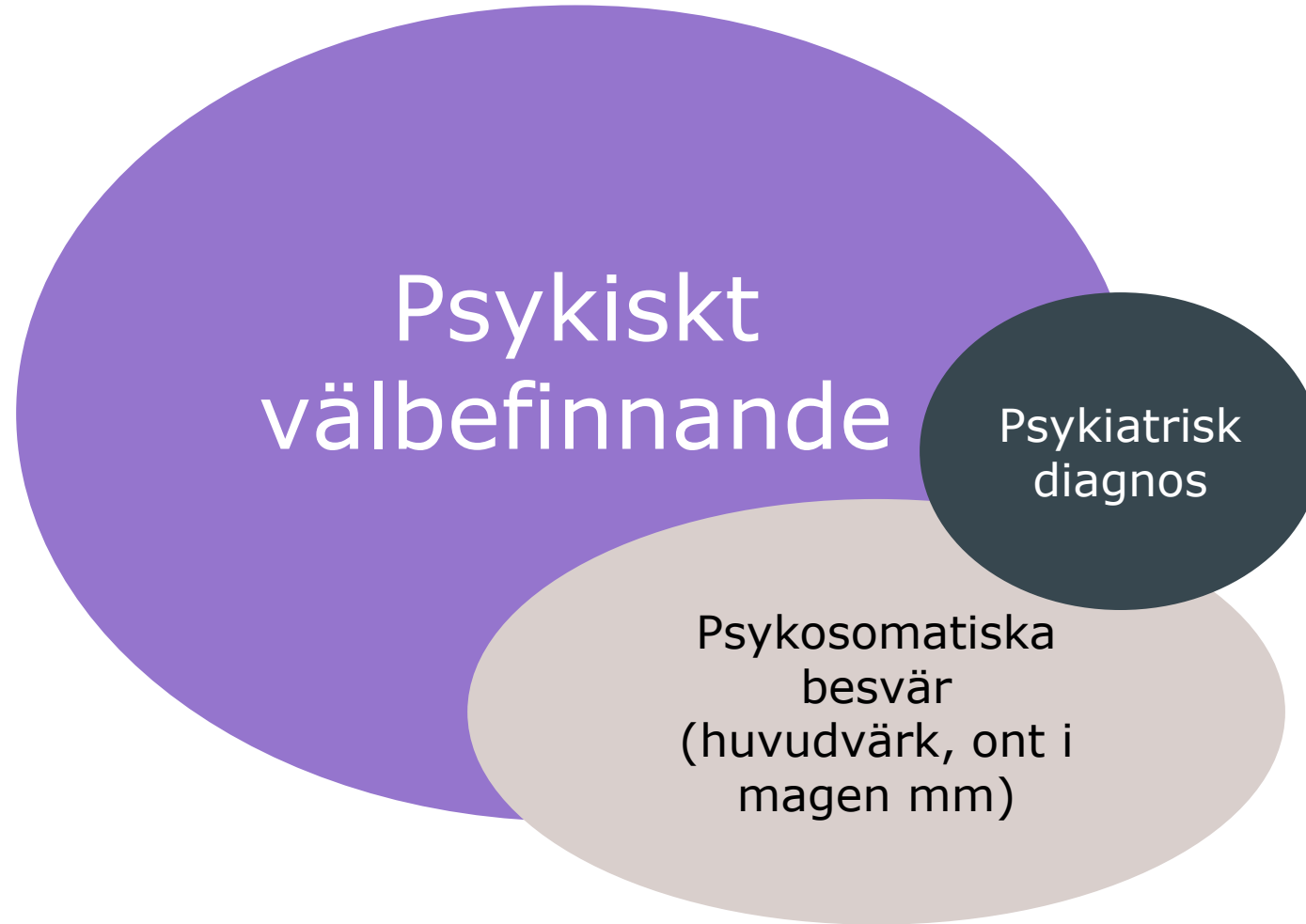
- Någon att prata med (+)
- Tillit till förälder (+)
- Kompisar i skolan (+)
- Fysiskt/psykiskt illa behandlad av vuxen (-)
- Middag dagligen (+)
- Orolig för familjens ekonomi (-)
- Fysiskt aktiv (+)
- Möjlighet att påverka arbetssätt (+)
- Någon att prata med på skolan vid otrygg situation (+)
- Trygg ute (+)
- Skolkar (-)
- Tillit till andra (+)
- Utsatt för sexuella trakasserier i skolan (-)
- Röker dagligen (-)
- Utsatt via digitala medier (-)
- Stressad över skolarbete (-)
- Använt narkotika (-)
- Kan påverka i kommunen (+)
- Utsatt för fysiskt våld i skolan (-)
- Utsatt för mobbning i skolan (-)
- Grönsaker dagligen (+)
- Föreningsaktiv (+)
- Ej godkända betyg (-)
- Druckit alkohol (-)
- Sammanboende föräldrar (+)

Psykisk hälsa/ohälsa

- Vad pratar vi om

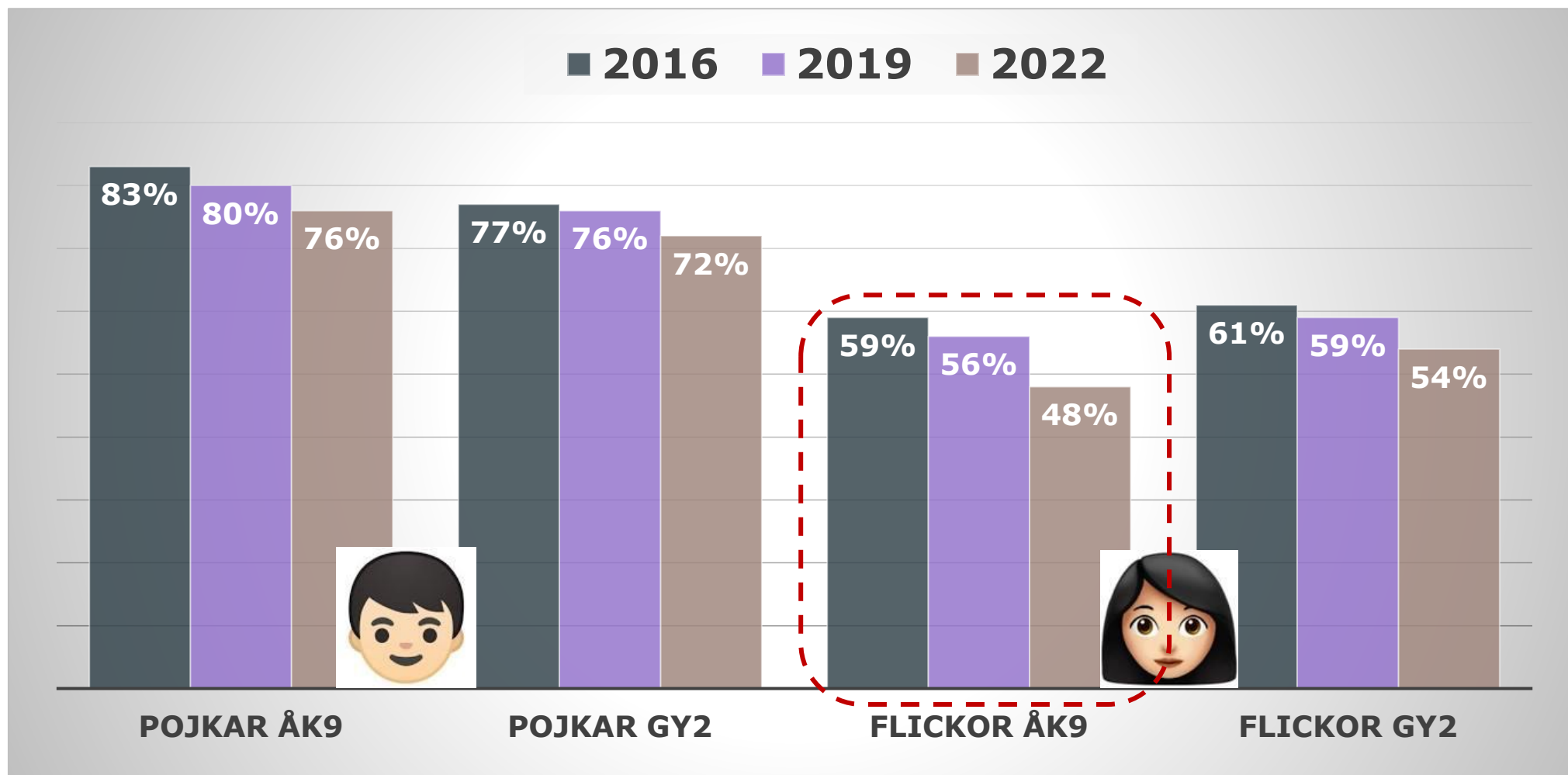
Psykisk hälsa

Psykisk hälsa - WHO definierat psykisk hälsa som ett tillstånd av psykiskt välbefinnande där individen kan förverkliga sina möjligheter, klarar av vanliga påfrestningar, kan arbeta produktivt och bidra till det samhälle som hen lever i.

Det handlar om hur vi mår och trivs med livet, men också om vår förmåga att klara av livets upp och nedgångar.

Psykisk hälsa är alltså inte detsamma som frånvaro av psykisk sjukdom.

Nöjda med sig själv, Västra Götaland

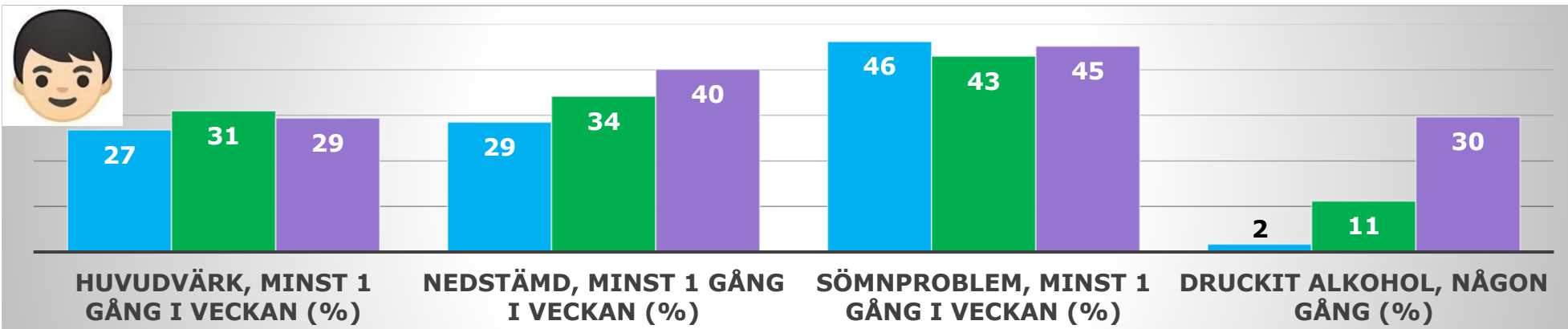
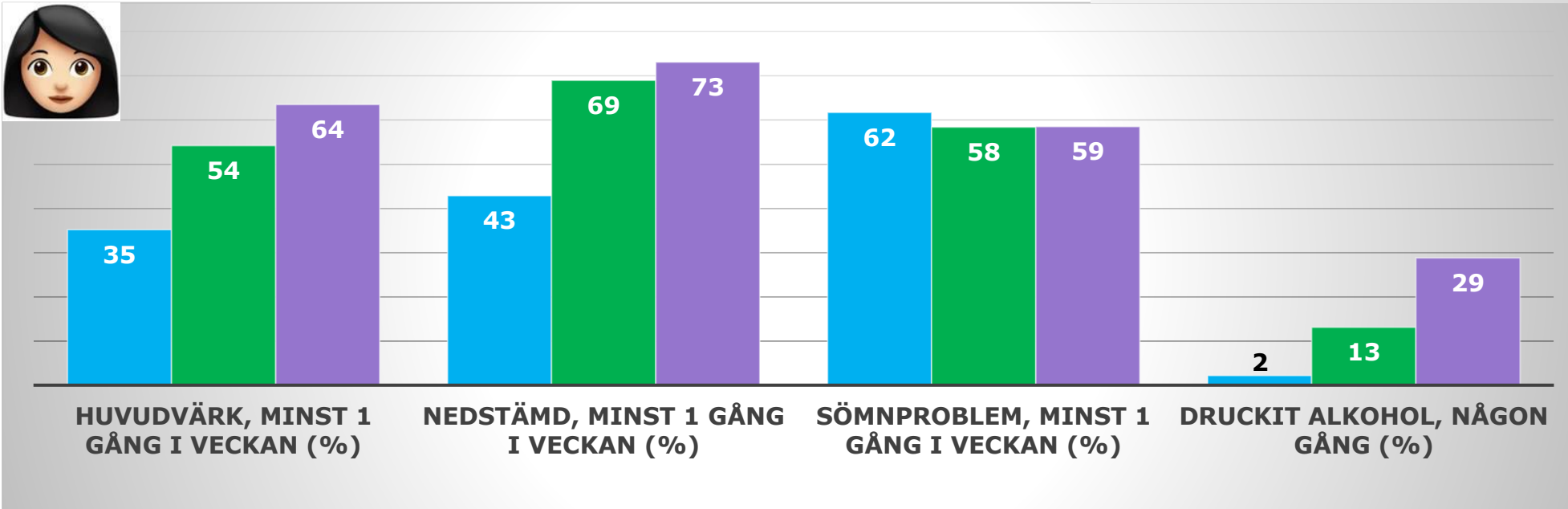

Källa: CAN drogundersökning VG 2022.

Skolbarns hälsovanor 2021/2022

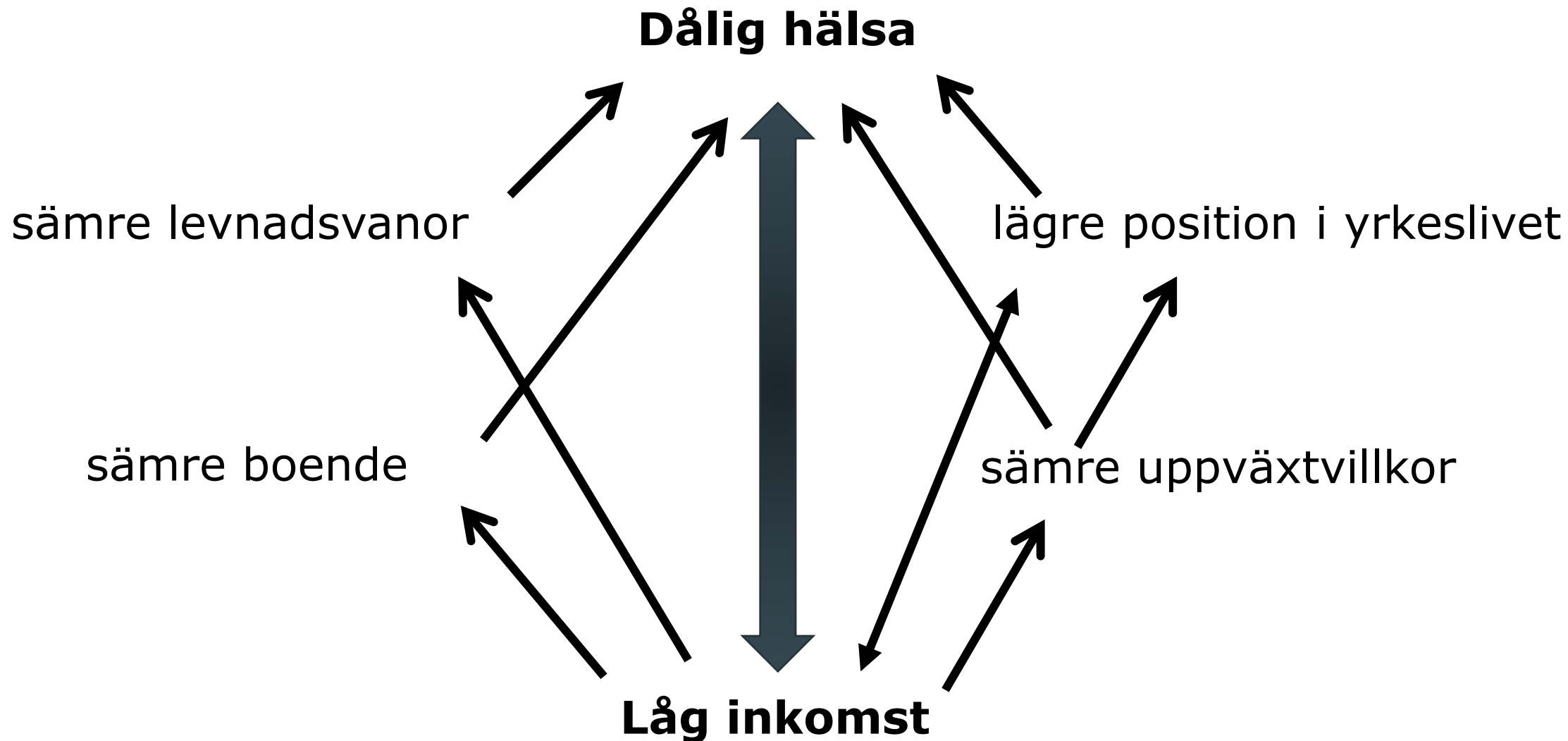
- 3 406 barn från Västra Götaland

■ 11 år ■ 13 år ■ 15 år

Sociala skillnader i hälsa

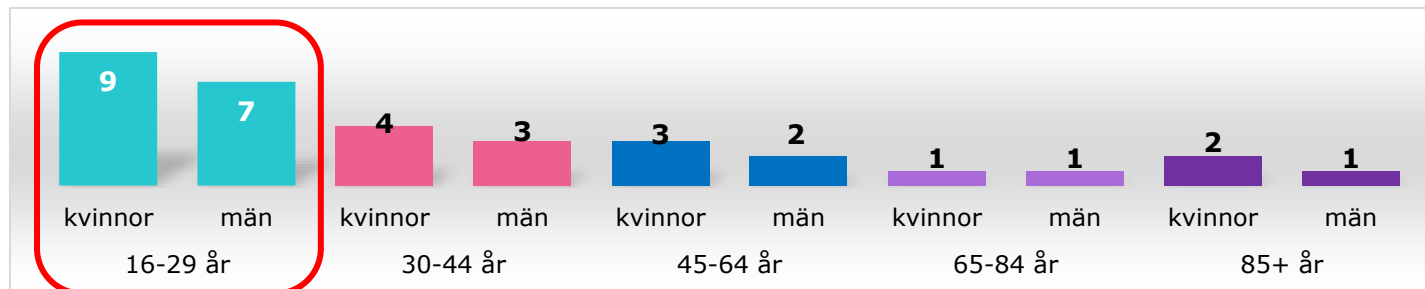
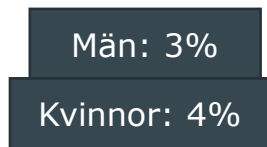
- orsakskedja, "- livscykelns perspektiv"

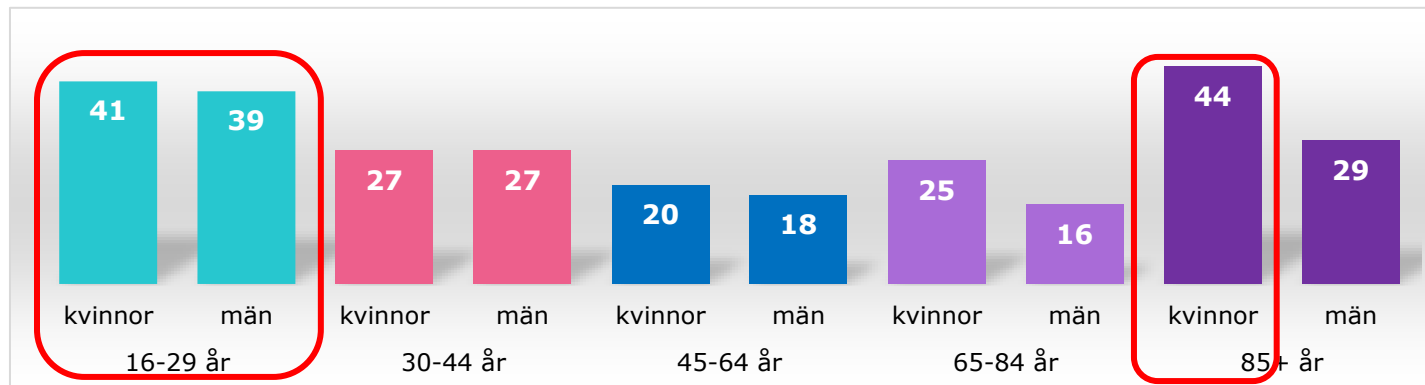
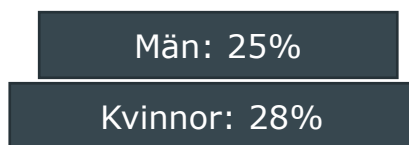
Suicid 20år+ , X60-X84, dödsorsaksregister 2021

Sverige		Västra Götaland	
kvinnor	män	kvinnor	män
8/100 000	21/100 000	9/100 000	23/100 000

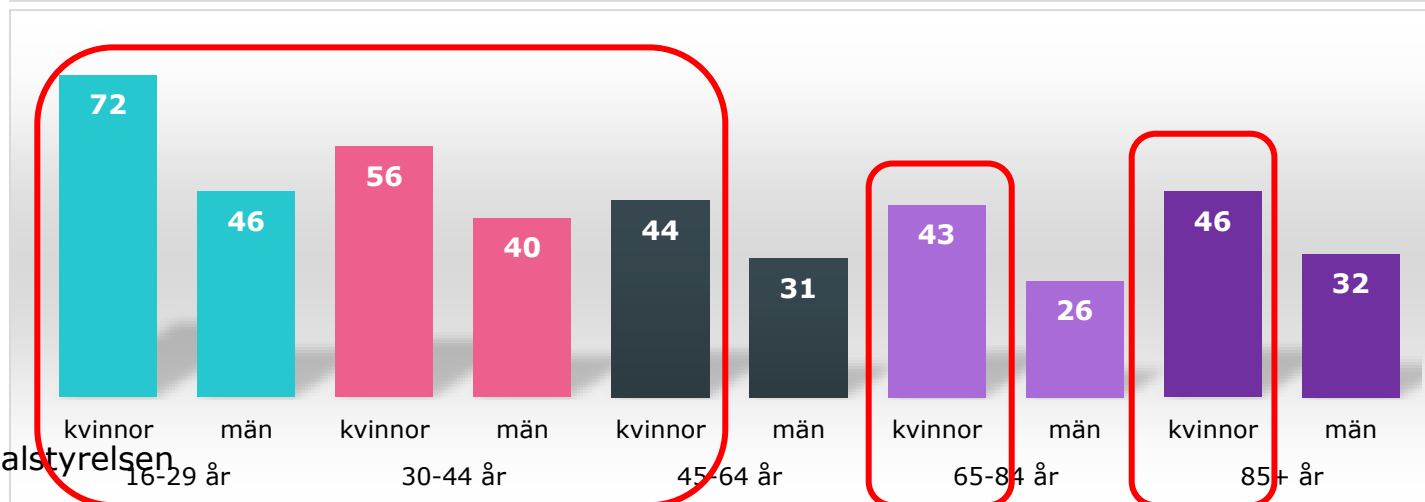
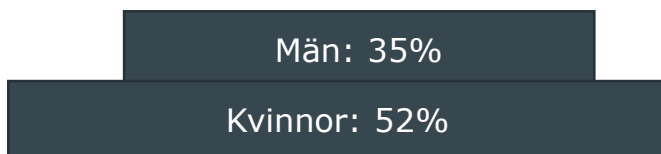
Suicidtankar, 2022

Besvär av ensamhet eller isolering, 2022

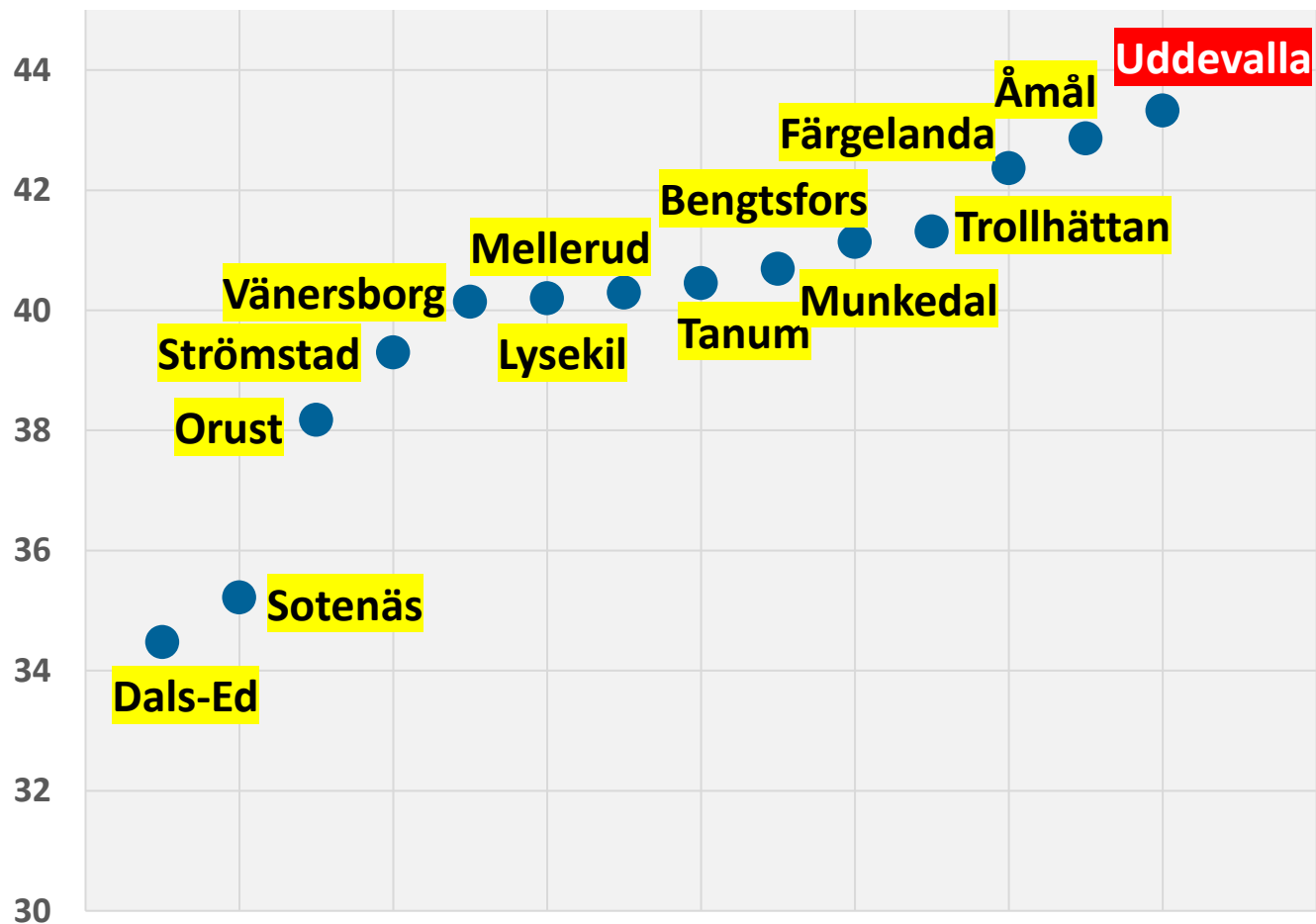
Besvär av ångslan, oro eller ångest, 2022

Källa: Dödsorsaksstatistik, 20 + år (2021) Socialstyrelsen, och Hälsa på lika villkor 2022.

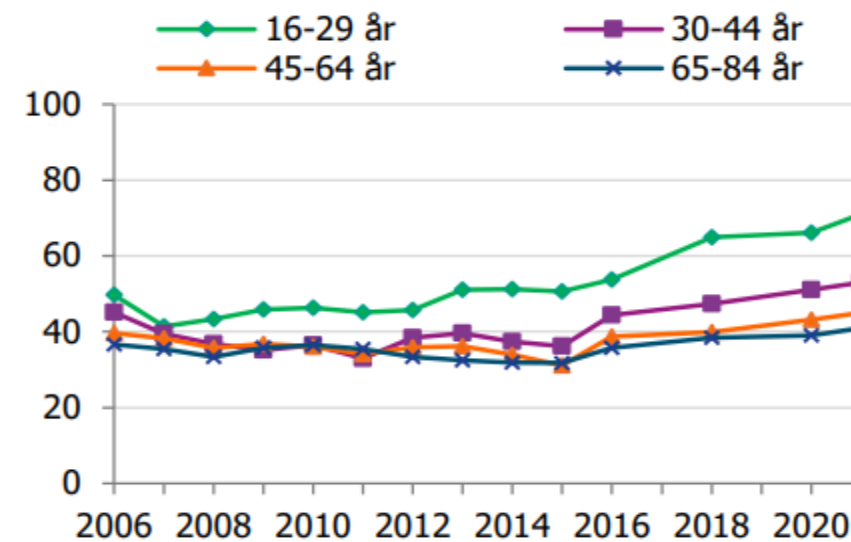
Ängslan/oro/ångest i Fyrbodal (%)

Andel 16 år+ med besvär av ängslan, oro eller ångest (%)

Trend, Sverige

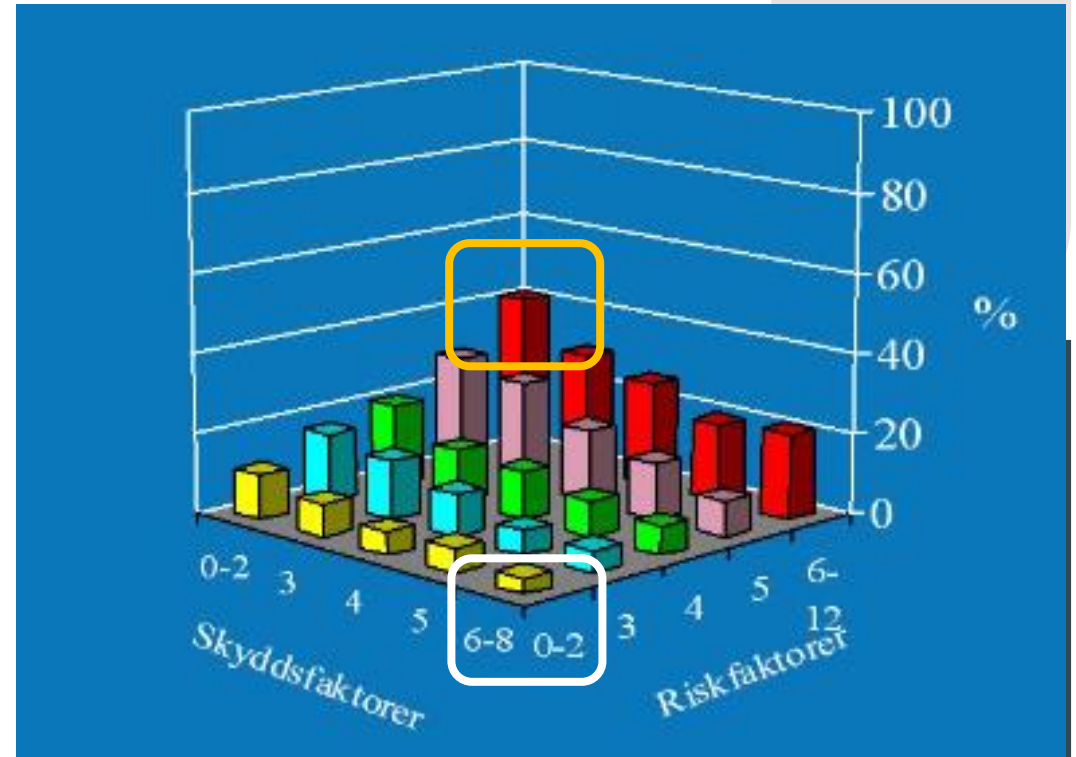
Kvinnor

Källa: Hälsa på lika villkor, 2022

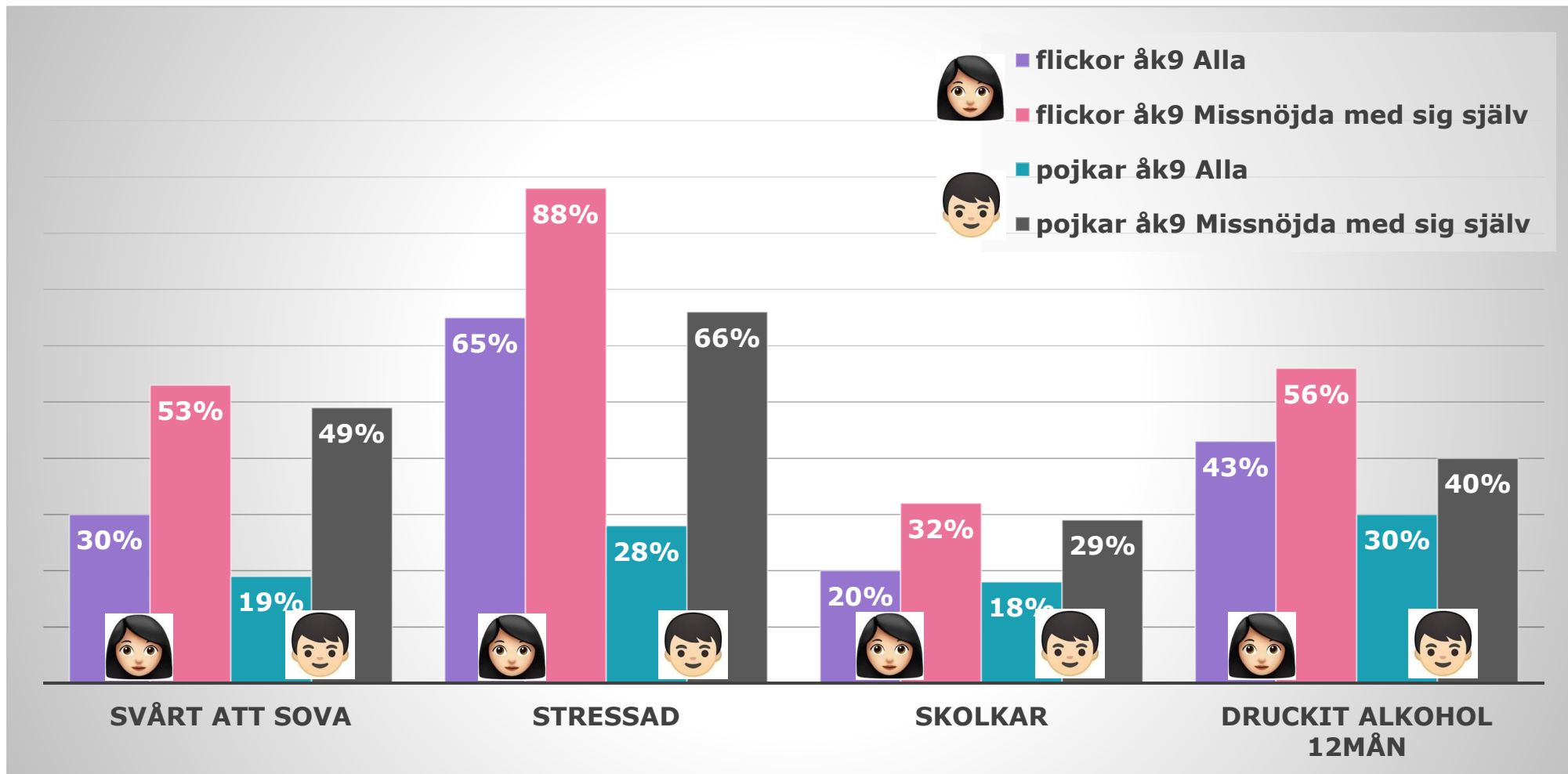
Barn med högre risk för psykiska ohälsa

- Flickor
- Utlandsbakgrund
- Saknar emotionellt stöd
- Med funktionsnedsättning
- Med missbruksproblematik
- Hushåll med ekonomisk svårighet
- Trivs inte i skolan
- Bor i ett område med hög arbetslöshet

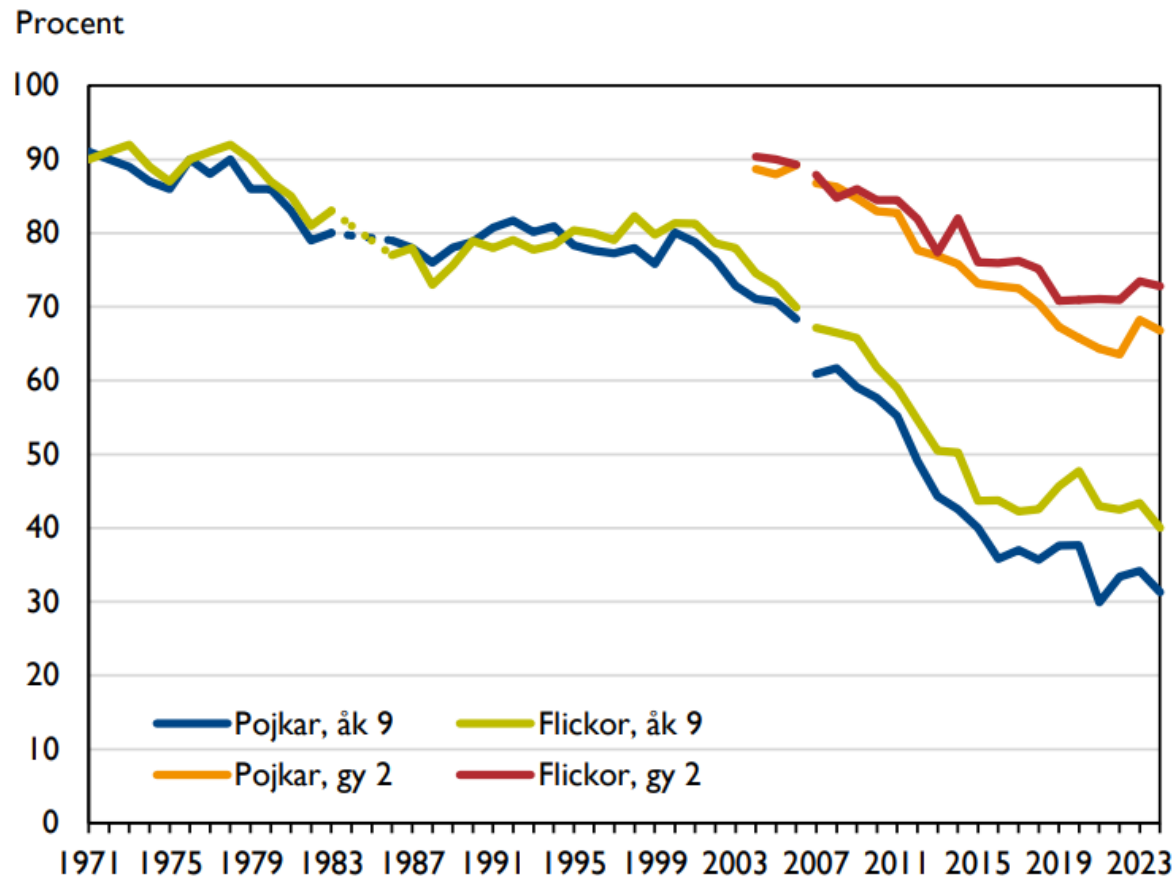

Samspel mellan risk- och skyddsfaktorer. Högre förekomst bland dem med fler riskfaktorer och få skyddsfaktorer.

Samspel mellan missnöjda med sig själv och psykisk ohälsa, skolkar och alkohol, åk9.

Källa: CAN drogundersökning VG 2022.

Då och nu - ungas alkoholvanor

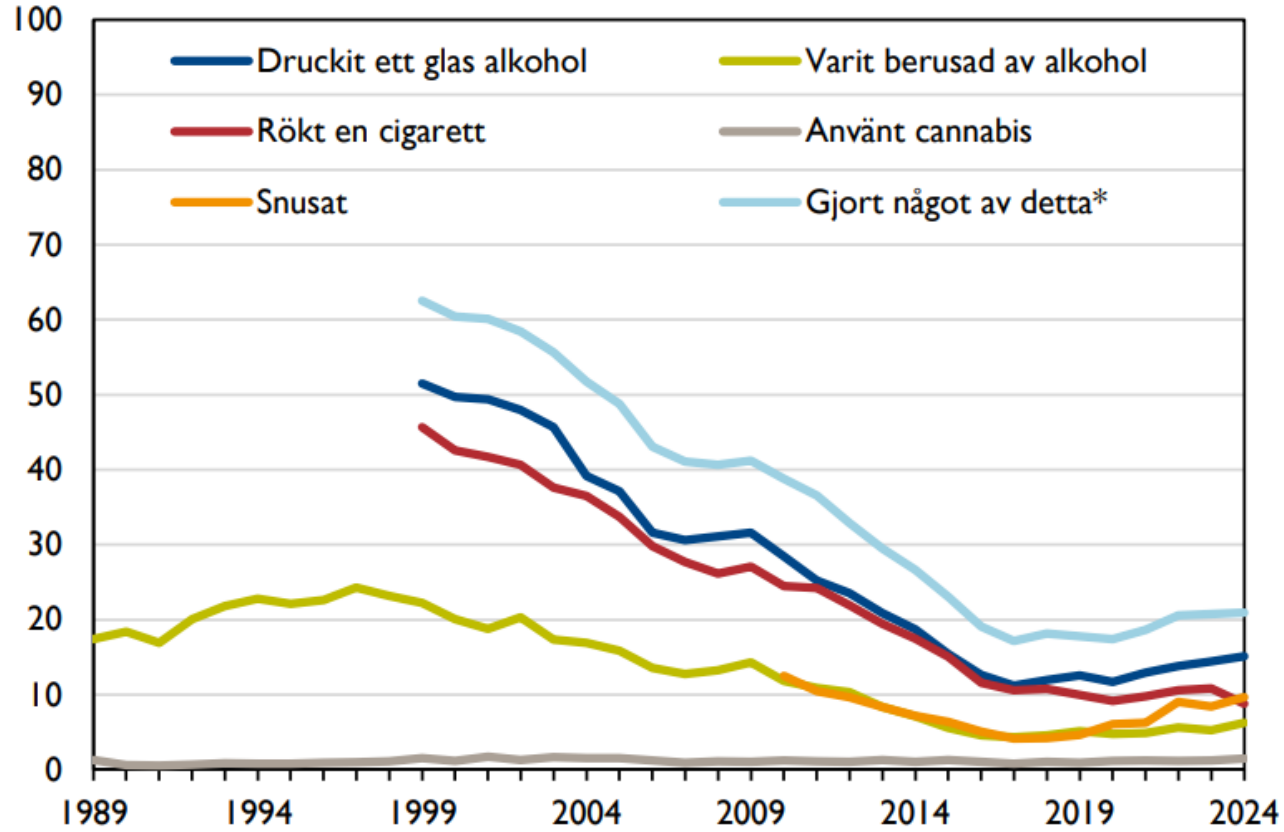
1970-talet – 90 procent

1980-talet – 80 procent

1990-talet – 80 procent

2000-talet – 35 procent

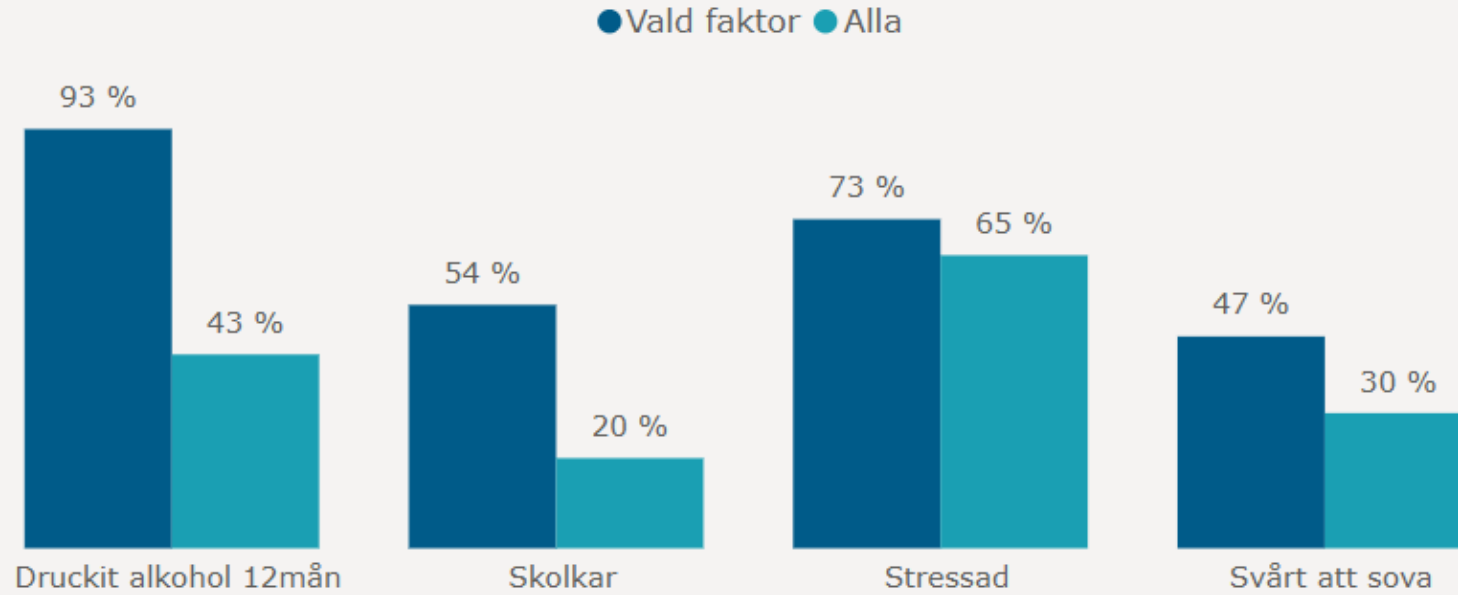
Procent

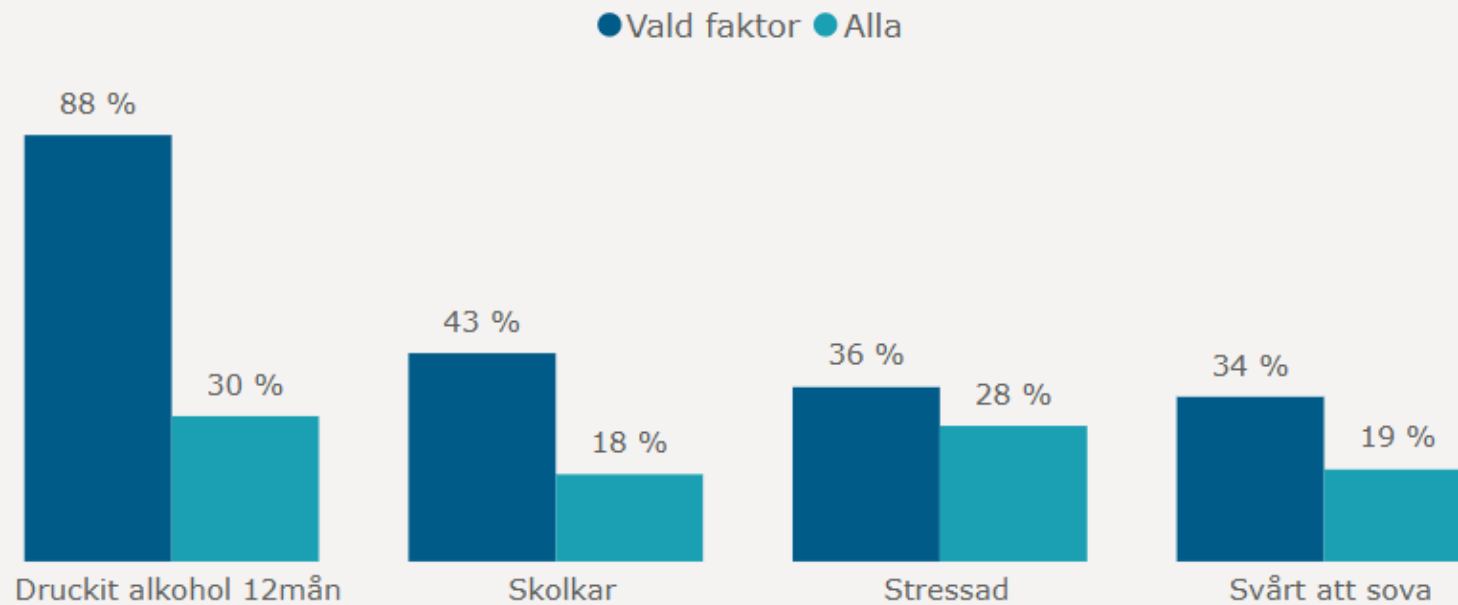
9 som debuterat med respektive beteende vid 13 års ålder eller tidigare

Rökt, senaste 30 dagar

Flickor

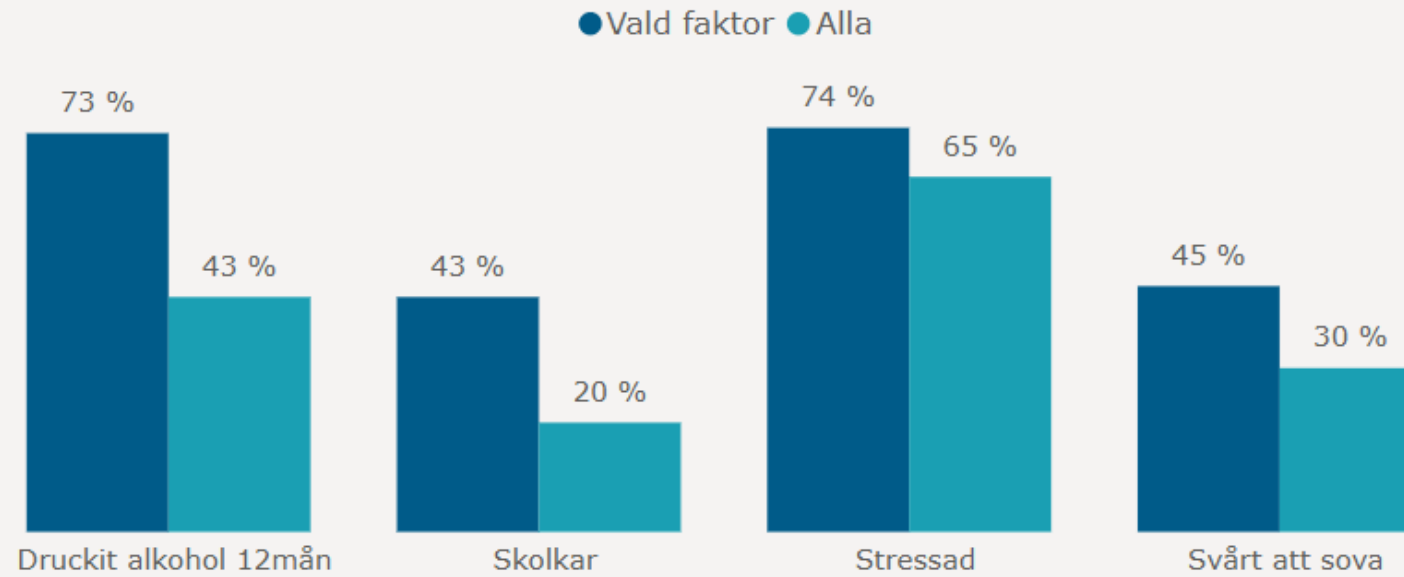

Pojkar

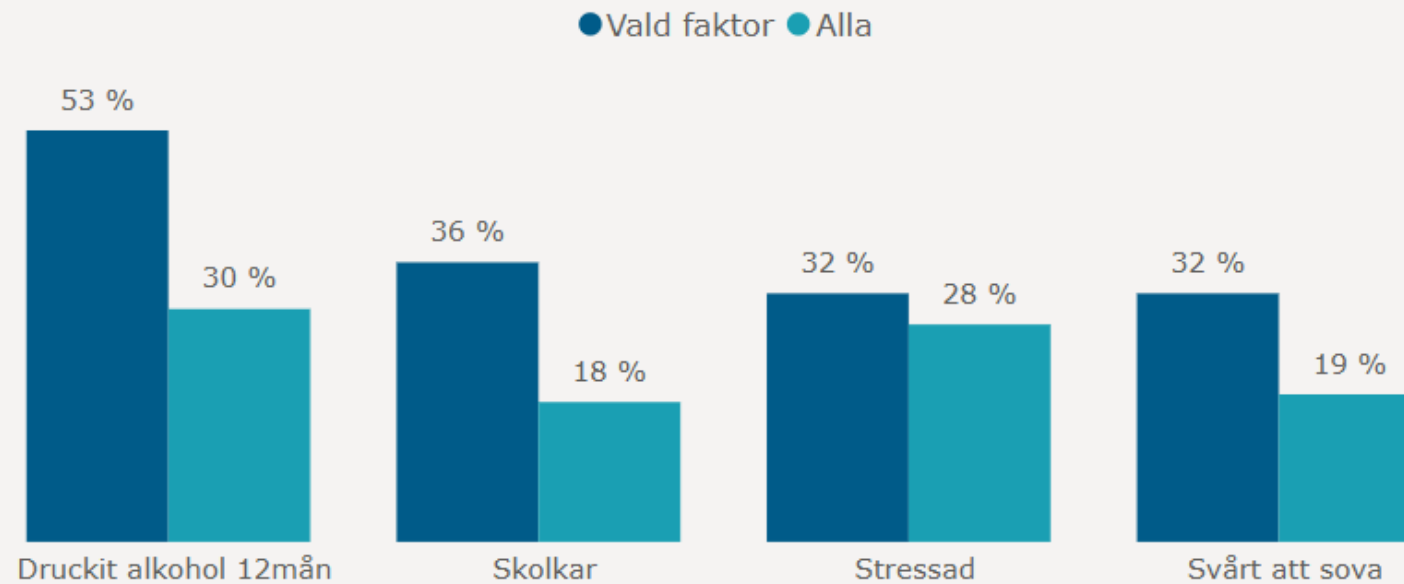

Föräldrar vet inte var barnen är på helgerna

Flickor

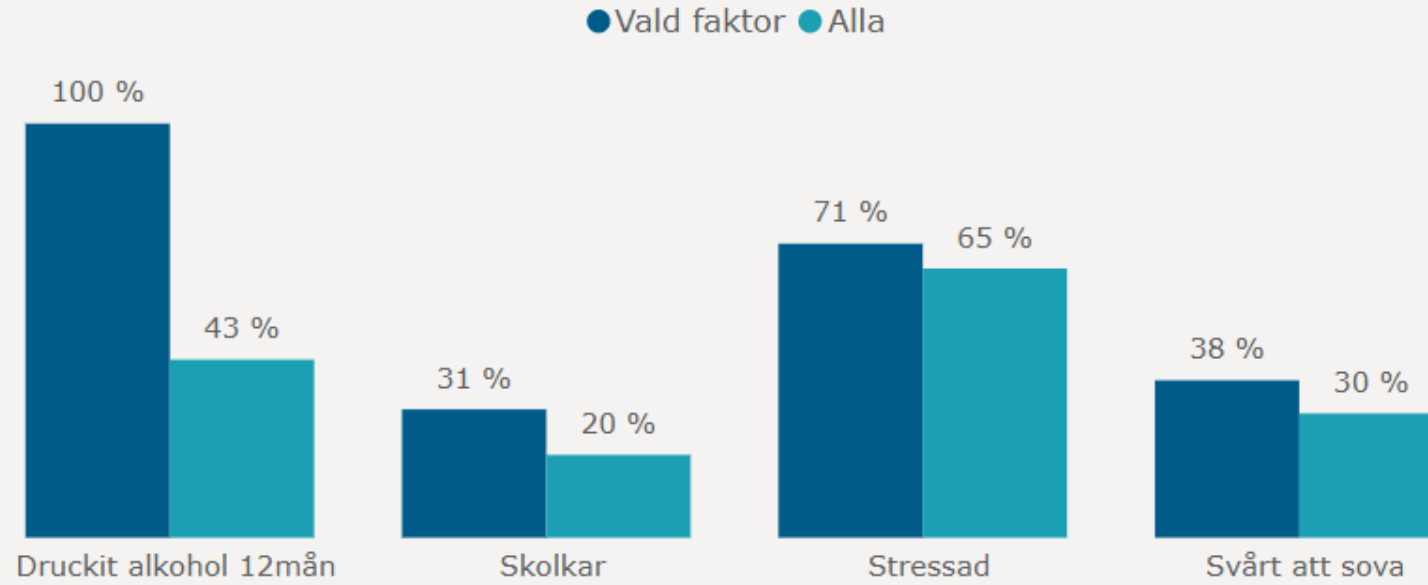

Pojkar

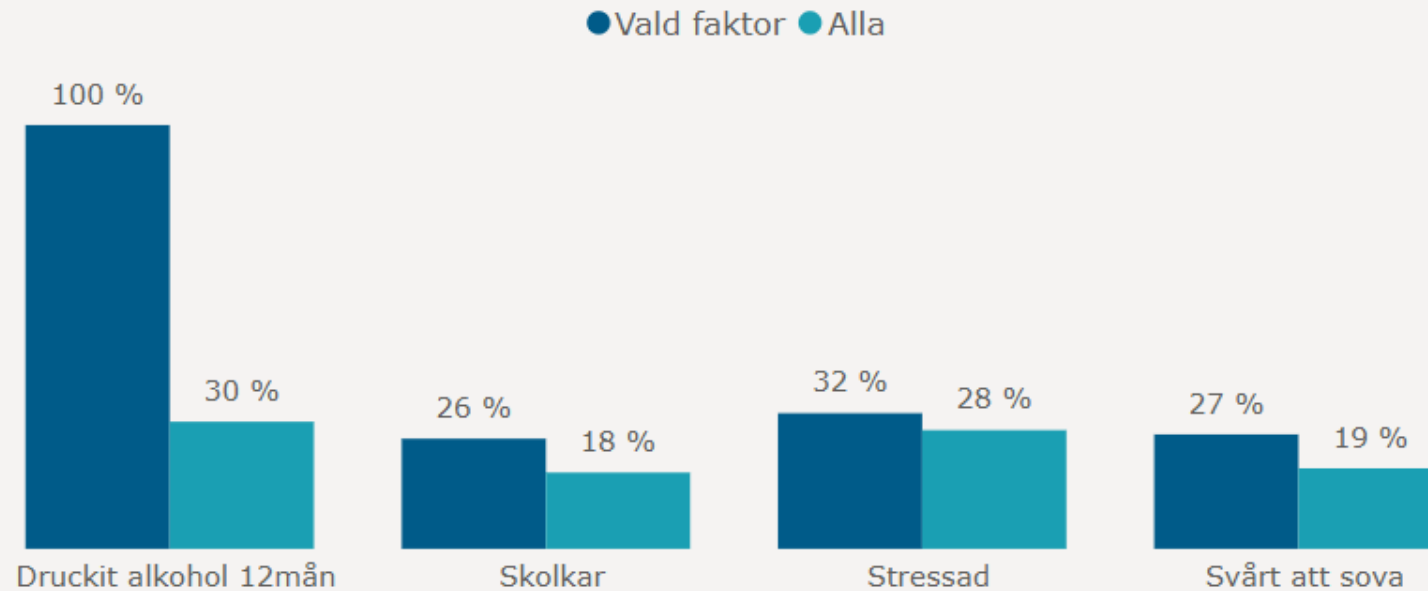

Har blivit bjuden på alkohol av föräldrar

Flickor

Pojkar

- De flesta barn och unga som dricker alkohol kommer inte att testa narkotika

MEN däremot har

de flesta som brukar narkotika börjat med att testa alkohol och tobak

- Unga som anser att det borde vara tillåtet att röka hasch eller marijuana

5 % 2003

13 % 2019

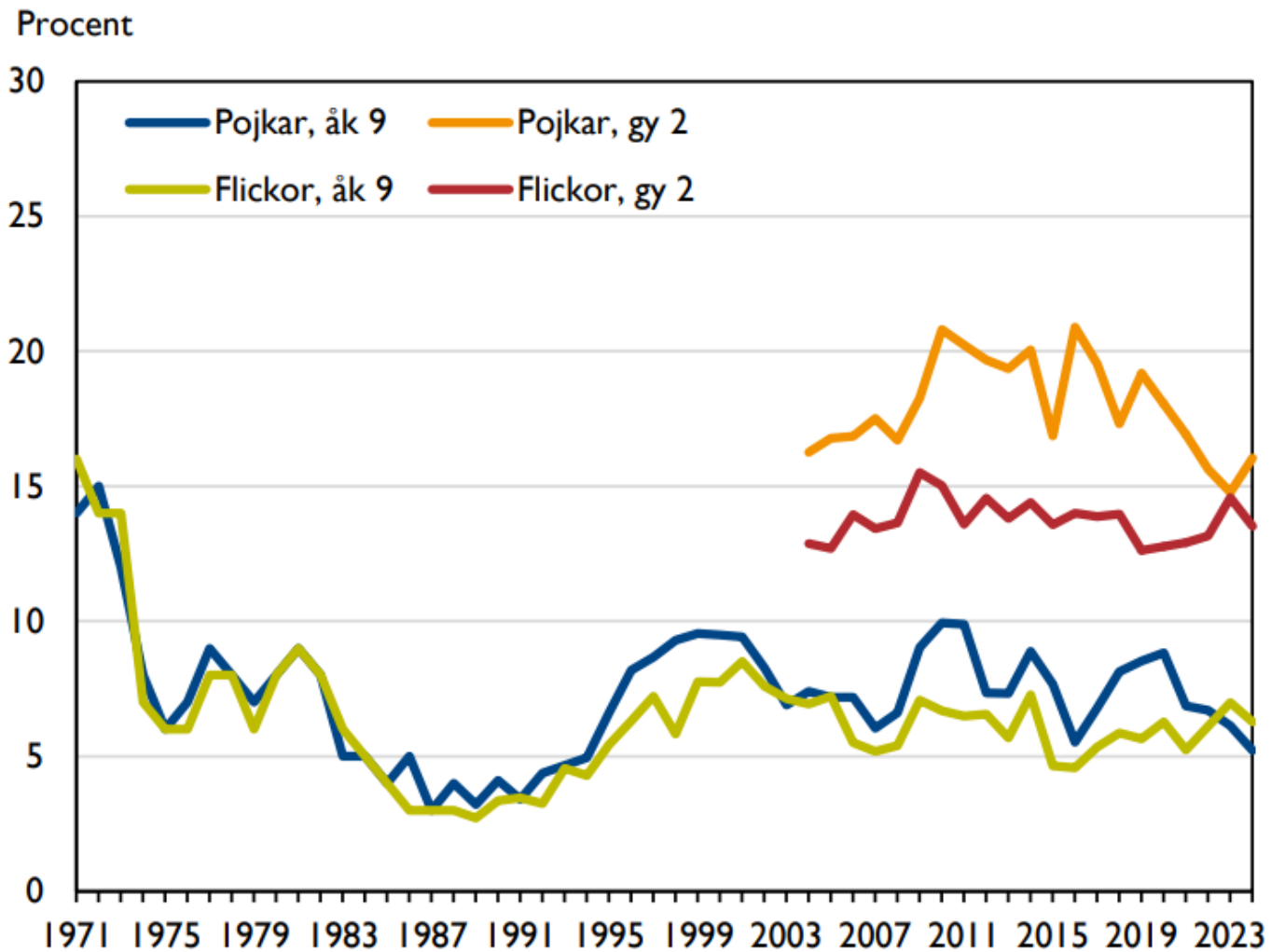

Hur många tonåringar har testat narkotika?

Nationellt:

7 procent av niondeklassarna

15 procent av tvåorna i gymnasiet

Andelen elever som använt narkotika någon gång.
Efter kön och årskurs.

1971–2024

Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-20 år. Källa: Kolada

